

1944, september 19. [Banská Bystrica.] — Nariadenie náčelníka štábu veliteľstva 1. čs. armády mjr. J. Nosku na presun armádnej zálohy do ohrozenej oblasti Handlovej.

Vec: Armádna záloha — presun.

Tajné.

Vzhľadom na neistú taktickú situáciu v priestore Handlová nariaďujem previesť presun nasledujúcich jednotiek zálohy VA:

- a) roty Francúzov (t. č. Sliač),
- b) roty parašutistov (t. č. Zvolen) a
- c) mot. del. batérie (t. č. Zvolen. Slatina)

do priestoru Sv. Kríž n/Hronom pod velením kpt. Vraždu.

Úloha: byť pohotový k zásahu jak vo smere na Handlovú, tak aj na Kremnicu, resp. na Žarnovicu.

Mot. del. batéria presunie sa po vlastnej ose a jednotky ad a) a b) autami (autobusmi), ktoré si vyžiada telefonicky kpt. Vražda na VA-3. oddel.

Presun prevedte *bezpodmienečne dnes do večera.*

Dostane: kpt. jazd. Vražda na vybavenie,
3. skupina na vedomie.

Z rozkazu:
náčelník štábu VČSA
mjr. gšt. Július Nosko.
mjr. Nosko

VHA Praha. DO, Slovenské povstání, kart. 104. Prilohy k vojnovému denníku 19. 9. 1944. Originál. Strojopisný priepis. — Číslo: 25 161 Taj./3. oddel. 1944.

1944, september 19. [Banská Bystrica.] — Nariadenie náčelníka štábu veliteľstva 1. čs. armády mjr. J. Nosku veliteľstvám taktických skupín na obmedzenie početného stavu veliteľstiev a na zaradenie dôstojníkov do bojových jednotiek.

Vec: Reorganizácia štábov — nariadenie.

Tajné.

Po postavení štábov jednotlivých skupín uchytil sa veľký počet dôstojníkov vo štáboch týchto skupín a jednotky samotné zostali bez dobrých dôstojníkov.

Bojová hodnota skupín rovná sa len niekoľkým práporom (2—3) zosilným delostrelectvom, ich štáby sú však personálne tak vybavené ako štáby divízií. Takéto plytvanie hodnotným veliteľským personálom za danej situácie je neprípustné, a preto nariaďujem:

velitelia skupín zrestringujú okamžite stav svojich štábov na minimum a taktó získaných dôstojníkov zaradia do bojových jednotiek.

Dostane: 1., 2., 3., 4., 5., 6. a let. skupina.

Z rozkazu:
náčelník štábu VČSA
mjr. gšt. Július Nosko.
mjr. Nosko

VHA Praha. DO, Slovenské povstání, kart. 104. Přílohy k vojnovému denníku 19. 9. 1944. Originál. Strojopisný přepis. — Číslo 25 181 Taj./3. oddel. 1944.

313

1944, september 19. [Banská Bystrica.] — Nariadenie náčelníka štábu veliteľstva 1. čs. armády mjr. J. Nosku veliteľom taktických skupín, týkajúce sa opatrení na zlepšenie morálky príslušníkov armády.

Vec: Kontrola mužstva — nariadenie.

*Dôverné.
Súrne.*

Pri prehliadkach som zistil, že mnoho mužstva či už *oblečeného*, alebo *neoblečeného* sa potuluje a povaluje po *posádkach, dedinách a krčmách*, kde popíjajú, zatiaľ čo na frontoch pár jednotlivcov krváca. Zväčša sa vyhovárajú, že sú od partizánov.

Velitelia skupín, posádok a práporov zariadenia *ihneď* prehliadky všetkých miest a dedín a do 22. 9. dajú pochytať všetkých dezertérov, povaláčov a ulievákov, ktorých potom zaradia do jednotiek. Aby posádky boli pod stálou kontrolou, zariadenie vo väčších posádkach (Brezno n/Hronom, Banská Bystrica, Zvolen, Kremnica, Turč. Sv. Martin) dôstojnícke hliadky, ktoré budú stále kontrolovať a chytať všetky osoby, ktoré sa neoprávnene potulujú v meste.

Od 20. 9. 1944 každý vojak a partizán musí mať legitimáciu, kto túto nemá a vydáva sa za partizána, musí byť považovaný za voj. zbeha — alebo povalača a podľa toho musí byť s ním naložené.

Veliteľ, v ktorého rayonu (oblasti) budú sa voľne pohybovať dezertéri a povalači, bude sám postavený pred vojnový súd pre neuposlušnosť rozkazu.

Dostane: 1., 2., 3., 4., 5., 6. a let. skupina.

Z rozkazu:
náčelník štábu VČSA
mjr. gšt. Július Nosko.
mjr. Nosko

VHA Praha. DO, Slovenské povstání, kart. 104. Přílohy k vojnovému denníku 19. 9. 1944. Originál. Strojopisný přepis. — Číslo: 10 855 Dov./3. oddel. 1944.